

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget (2. samling)
(Alm. del - bilag 422)
forskningsministerråd
(Offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	5. marts 2002

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udviklings statusnotat om væsentlige EU-sager på forskningsområdet under det belgiske EU-formandskab i 2. halvår af 2001 samt det spanske EU-formandskab i 1. halvår af 2002.

Statusnotat om væsentlige EU-sager på forskningsområdet under det belgiske EU-formandskab i 2. halvår af 2001 samt det spanske EU-formandskab i 1. halvår af 2002

**Ministeriet for
Videnskab, Teknologi
og Udvikling**

12. februar 2002

Forskningspolitisk kontor, LHE

J.nr. 699 + 700

FSKF0049

I denne halvårlige orientering af Folketingets Europaudvalg og Forskningsudvalg omtales de væsentligste sager på forskningsområdet under det belgiske formandskab i andet halvår 2001 samt større sager, som forventes behandlet under det spanske formandskab i første halvår 2002.

- Resultater under det belgiske formandskab 1. juli - 31. december 2001

Kommissionens forslag til sjette rammeprogram (2002-2006)

EU-Kommissionens vision om udviklingen af Det Europæiske Forskningsrum (ERA) og Lissabon-konklusionerne fra topmødet i foråret 2000 om udviklingen af det europæiske vidensamfund har sat en ny dagsorden for det europæiske forsknings samarbejde. Udviklingen af ERA omfatter en bedre koordinering af forskningsaktiviteterne i EU samt en stærkere integrering af forskningen landene imellem. Kommissionens forslag til sjette rammeprogram er det vigtigste instrument i bestræbelserne på at udvikle ERA.

Kommissionens forslag til EF-rammeprogram præsenterer syv forskningstemaer, der omfatter bioteknologi, IT, nanoteknologi, fødevarer og andre centrale emner af betydning for Europa. Til gennemførelse af forskningen er der foreslået tre nye og større instrumenter "ekspertisenetværk", "integrerede projekter" og "EU-tilskud til nationale forskningsprogrammer", som tænkes anvendt sideløbende med det veletablerede projektsamarbejde. Instrumenterne skal skabe øget integration samt en forenklet administration af forskningsprogrammerne.

Forslaget til Euratom-rammeprogrammet omfatter alle aktiviteter vedrørende forskning, teknologisk udvikling, internationalt samarbejde, formidling og nyttiggørelse samt uddannelse vedr. behandling og opbevaring af nukleart affald fra fission, energi på grundlag af fusionsforskning samt sikkerhed ved nukleare anlæg.

De to rammeprogrammer har et totalbudget på 17,5 mia.EUR.

Under det belgiske formandskab nåede forskningsministrene i december 2001 frem til politisk enighed om indholdet af en fælles holdning. Vejen blev således banet for, at Rådet og Parlamentet i fælles beslutningstagning kan forhandle sig til rette om det sjette rammeprogram, inden det igangværende femte rammeprogram udløber med udgangen af 2002.

Det Europæiske Forskningsrum (ERA)

En række initiativer vil blive gennemført som en helt eller delvis integreret del af det kommende rammeprogram. Gennemførelsen af andre aktioner vil afhænge af, at der nationalt tages de nødvendige initiativer. Under det belgiske formandskab har der været fremskridt inden for følgende ERA-initiativer:

- Mobilitetsstrategi for forskerne i Det Europæiske Forskningsrum.
Det belgiske formandskab afholdt en konference i Bruxelles i september bl.a. om fjernelse af en række hindringer for mobilitet i det europæiske forskersamfund samt samspillet med forskere uden for fællesskabet

• **På Rådsmødet (forskning) den 10. december præsenterede EU-Kommissionen en handlingsplan for videnskab og samfund. Det er hensigten, at handlingsplanen skal stimulere en europæisk debat om forskningens rolle i samfundsudviklingen.**

• **Rådet vedtog konklusioner om samarbejdet mellem EU og Den europæiske Rumorganisation (ESA) med henblik på at sondere mulighederne for en rammeaftale mellem EU og ESA om et styrket samarbejde om aktiviteter i rummet.**

Åbning af nationale programmer

Kommissionen har foreslået, at man som led i udmøntningen af sjette rammeprogram (2002-2006) støtter mulighederne for samarbejde mellem nationale programmer. Det kan ske ved anvendelse af traktatens artikel 169, som åbner mulighed for, at Fællesskabet deltager i forskningsprogrammer, der iværksættes af flere medlemsstater.

Artikel 169 har ikke tidligere været anvendt, og der mangler fortsat en afklaring af, hvorledes beslutningsprocessen kan tilrettelægges.

Rådet vedtog den 30. oktober rådskonklusioner, hvor der lægges op til, at brugen af art. 169 begrænses til et mindre antal programmer under sjette rammeprogram. Medlemslandene opfordres til at identificere mulige områder, hvor art. 169 med fordel kan anvendes. Kommissionen opfordres til at fremlægge forslag til regler og procedurer for finansiel støtte samt fremlægge konkrete forslag til anvendelsen af artikel 169. Det er dog fortsat usikkert, om art. 169 vil blive taget i anvendelse.

Kommissionens meddelelse om global overvågning af miljøet og civil beskyttelse af borgerne mod naturkatastrofer mv.

Kommissionen og ESA (European Space Agency) har som led i udviklingen af det europæiske samarbejde på rumområdet foreslået, at der iværksættes et samarbejde om global overvågning af miljøet og den civile beskyttelse af borgerne mod naturkatastrofer mv. under betegnelsen GMES (Global Monitoring for Environment and Security). På Rådets møde i oktober vedtog forskningsministrene et sæt Rådskonklusioner om GMES.

Rådet hilste handlingsplanen velkommen, idet man forudsætter et tæt samarbejde med alle involverede parter, herunder medlemslandene, ESA og forskellige brugere. Rådet opfordrede Kommissionen til, i samarbejde med ESA, at indlede definitionsfasen for GMES-projektet under hensyntagen til mulige bidrag fra brugerne. Rådet har anmodet Kommissionen om at rapportere til Rådet ved udgangen af perioden 2001-2003 vedr. definitionen af systemet, brugernes krav, de forventede tjenester, socioøkonomiske fordele samt potentialet for internationalt samarbejde.

- **Initiativer under det spanske formandskab 1. januar - 30. juni 2002**

Kommissionens forslag til sjette rammeprogram (2002-2006)

Rådets fælles holdning af 10. december 2001 blev i slutningen af januar 2002 oversendt til Europa-Parlamentet. Det er forventningen, at Parlamentet vil have afsluttet sin anden læsning i slutningen af maj måned. Europa-Parlamentet har lagt op til, at der vedtages en samlet "pakke" bestående af rammeprogrammet, særprogrammer og regler for deltagelse i programmerne. Der regnes med den mulighed, at det spanske formandskab i ndkalder til et rådsmøde i slutningen af juni måned, hvor Rådet vil kunne træffe beslutning om sjette rammeprogram med tilhørende særprogrammer samt regler for deltagelse i programmerne. Hvis dette ikke kan lade sig gøre, bliver det en sag for det danske formandskab.

Kommissionens forslag til særprogrammer 2002-2006

Kommissionen fremlagde den 30. maj 2001 forslag til særprogrammer, som konkretiserer og udmønter det videnskabelige og teknologiske indhold i de forskningstemaer, som foreslås prioriteret i forslaget til rammeprogram. Kommissionen har i lyset af indholdet af den fælles holdning fremsat et revideret forslag af 30. januar 2002. Forslaget vil blive genstand for en orienterende debat på Rådets møde den 11. marts.

Forslag til særprogrammer forventes vedtages i løbet af 2002, jfr. ovenfor.

Kommissionens forslag til deltagelsesregler og regler for formidling af forskningsresultater gældende under gennemførelsen af henholdsvis EF-rammeprogrammet og Euratom-rammeprogrammet 2002-2006

Kommissionen fremlagde den 10. september 2001 forslag til deltagelsesregler for virksomheder, forskningscentre og universiteter og regler for formidling af forskningsresultater gældende under gennemførelsen af Det Europæiske Fællesskabs rammeprogram 2002-2006. Forslaget har til formål at afpasse de bestemmelser, der gælder for deltagelsen i programmerne, så de er i overensstemmelse med de nye støtteformer samt at gøre regelsættet enklere og mere forståeligt end det nugældende.

Kommissionen har den 10. januar 2002 fremsat et revideret forslag i lyset af indholdet af Rådets fælles holdning til sjette rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling. Såfremt behandlingen i Europa-Parlamentet får et optimalt forløb, vil beslutning kunne træffes i juni måned.

Det Europæiske Forskningsrum (ERA)

På Rådets møde den 11. marts lægges der op til Rådskonklusioner om følgende emner:

- Videnskab og Samfund
- Forskermobilitet
- Kortlægning af ekspertise i Europa.

Det Europæiske Forskningsrums regionale dimension

Kommissionen fremlagde en meddelelse i oktober 2001, men den har endnu ikke været genstand for en drøftelse i Rådet.

Meddelelsen koncentrerer sig om regionernes rolle som drivkraft i forbindelse med almindelig økonomisk vækst på grundlag af forskning, teknologi og innovation. Der lægges op til, at det regionale samarbejde kommer til at spille en mere fremtrædende rolle i udviklingen af det europæiske forskningsrum og det europæiske vidensamfund.

En europæisk strategi om biovidenskaberne og bioteknologi

Kommissionen har i en meddelelse af 23. januar 2002 fremlagt et oplæg med forslag til en strategi, som vil blive behandlet i den kommende tid.